

Susanna Clarke skriver fortryllende om andre verdener i mystisk grooming-fortælling



Foto: Sarah Lee, Bloomsbury Publishing

KRISTINA PARKOV

28.09.2025



BØGER // ANMELDELSE – En ung mand befinder sig i et gigantisk, måske uendeligt, hus med labyrintiske sale, der fra tid til anden fyldes med brølende tidevand og drivende skyer. Udover ham selv er der tilsyneladende kun ét andet menneske til stede i huset; en midaldrende mand, som meget sigende kaldes for Den Anden. Susanna Clarke har skrevet en sindrigt konstrueret og meget mærkelig thriller om parallelle verdener, uskyld og grooming.

Piranesi

Forfatter: Susanna Clarke

Forlag: Screaming Books

Udkom d. 26. september 2025

Forestil dig, at du bor i en gigantisk udgave af Thorvaldsens Museum eller Glyptoteket med de højloftede sale og dramatiske skulpturer som dit eneste selskab. Udover en flok skræppende fugle, nogle afdøde mennesker og en lidt gnaven mand, som du

jævnligt mødes med for at indrapportere data i jeres fælles jagt på den Store og Hemmelige Viden. Indimellem strømmer et voldsomt tidevand gennem salene.

Hvis det lyder underligt, så er det fordi det er det.

Det er en noget nær umulig opgave at beskrive den verden, som den engelske forfatter Susanna Clarke fremmaner i sin nyeste roman, *Piranesi*. Den fremstår for mig mest som en følelse eller en stemning – på samme tid smuk og dybt foruroligende. Dette på trods af at Huset er beskrevet med en pinagtig sans for detaljer.

En påmindelse om fiktionens evner til at føre os til andre verdener
og øge forståelsen for vores egen.
- THE GUARDIAN

SUSANNA CLARKE



PIRANESI

Som når Piranesi (den unge mand, som er bogens fortæller) genkalder sig Tooghalvfemsindstyvende Vestlige Sal i Måneskin og ”de ærbødige udtryk på Statuernes Ansigter, mens de vendte sig (eller syntes at vende sig) mod Månen”.

Han er en meget samvittighedsfuld og renhjertet mand i trediverne, og han fører dagbøger over sin tilværelse og Huset, der af uransagelige årsager er blevet ikke bare hans hjem, men hele hans verden. Så vidt han ved, *er* Huset lig med Verden. Han beskriver sig selv som ”Første Person” og den noget ældre mand som ”Den Anden”.

“Når en bog formår at hensætte læseren i en anden verden, hvor statuer og buldrende tidevand i et stort hus er normen, og hvor vi hengiver os helt til tilstanden, så er det vellykket

Derudover har der, så vidt Piranesi er orienteret, tidligere levet omkring tretten mennesker i verden i alt – nogle af dem er de skeletter, der ligger rundt omkring i Huset, og som han drager stor omsorg for.

”Jeg besøger alle de Døde, men især Det Sammenfoldede Barn. Jeg giver dem mad, vand og åkander fra de Drukne Sale. Jeg taler til dem, fortæller dem, hvad jeg har lavet og beskriver eventuelle Vidundere, som jeg har set i Huset. På den måde ved de, at de ikke er alene.”

Hvem er det, der manipulerer i Susanna Clarkes bog?

Beskrivelsen af Den Anden fik mig til at tænke på Hugh Grants dybt manipulerende karakter i den nye psykologiske horrorfilm *Heretic*. Han er akademiker, oftest klædt i velsiddende habitter og irriterende bedrevende – med en snert af ondskab. Det står i kontrast til den nærmest urealistisk godtroende og pligtopfyldende Piranesi, der taler med fugle og kun langsomt får fært af, at den verden, han befinder sig i måske langt fra er, hvad han tror den er – og at Den Anden, hans eneste ven, måske ikke er så god en ven, som han troede.

Som alle ofre for grooming har han nemlig lært ikke at stole på sine egne instinkter og verdensopfattelse, men at overgive sig totalt til ”groomerens” beskrivelse af, hvordan tingene hænger sammen. Men snart viser det sig, at Piranesi ikke er så naiv, som han fremstår. Han er faktisk en fighter, men en særlig type fighter, der først og fremmest er styret af empati.

Tålmodigt og metodisk optrevler han chokerende sandheder om sig selv og den verden, han lever i – og om den mand, der har været hans eneste selskab så længe han kan huske. Afsløringerne omhandler blandt andet en karismatisk, men kontroversiel

akademiker og ”transgressiv tænker” ved navn Laurence Arne-Sayles. Han har en evne til at tryllebinde unge studerende med sine outrerede idéer om eksistensen af andre verdener og hvordan man får adgang til dem.

Piranesi får også nys om en film, der omtales *The Castle*, lavet af en af Laurence Arne-Sayles’ studerende. Filmen viser en række enorme rum med statuer langs væggene og vandpytter på gulvet. Piranesi finder også et notat om Laurence Arne-Sayles’ trang til at samle unge mænd op og holde dem indespærret.

Romanen kræver en høj tolerance for underlighed af sin læser, men da jeg først var med på præmissen om et uendeligt stort museumsagtigt hus med brølende tidevand og en verden, der udgøres af to mennesker og nogle fugle, så udfoldede plottet sig uhyggeligt elegant for mig som en labyrintisk gåde med overraskende twists.

Stanley Kubrick i Narnia-land

Ligesom sine engelske forfatterkollegaer J.R.R. Tolkien, C.S. Lewis og J.K. Rowling bygger Susanna Clarke et helt unikt univers op, et med sine helt egne regler. Den utæmmede fantasifuldhed og det enkle poetiske sprog er muligvis romanens største styrker. Det er en smuk og forførende, men farlig verden, vi befinder os i sammen med Piranesi.

Romanen handler om den verden, vi allesammen lever i, og de verdener, der lever inde i os. Om hvad der sker, når de kolliderer. Om at afdække sandheder og insistere på sin egen stemme – også selvom det viser sig, at man måske er omgivet af psykopater. Om betydningen af ægte venskab og troen på det gode i mennesker. Og det er en isnende uhyggelig fortælling om, hvad grooming gør ved sindet. Den kan måske også læses som en kæmpe stor fed metafor for at være fanget i det forkerte liv. Og så er der alt det med vand og bølger og tidevand, der flyder og brøler, klassiske symboler for det kaotiske ubevidste, måske endda sindssyge?

Piranesi kæmper bogstaveligt talt for at forstå sin (om)verden og han har stor modstand mod at acceptere, at Huset måske ikke er hele verden, selv når der begynder at dukke spor op, der tyder på det.

Man kan læse romanen som en fantasifuld fortælling om en mystisk verden, der eksisterer parallelt med vores – á la C.S. Lewis’ fantastiske og hyperdetaljerede verdener. Der er i bogen en klar hilsen til forfatterkollegaen og den verden han skabte med Narnia, når Piranesi beskriver en højtelsket statue af en faun:

”Jeg har drømt om ham engang; han stod i en sneklædt skov og snakkede med en pige.”

Man kan også forstå romanen som et røntgenblik på menneskers konstante forhandlinger om hvilket verdensbillede, der er det rigtige, og hvem der så at sige har ”patent” på sandheden.

Det er første gang, jeg stifter bekendtskab med Susanna Clarkes forfatterskab og læseoplevelsen efterlod mig både begejstret og forvirret. Når en bog formår at hensætte læseren i en anden verden, hvor statuer og buldrende tidevand i et stort hus er normen, og hvor vi hengiver os helt til tilstanden, så er det vellykket. Der er noget triumferende over det. Hvis der kunne gives stjerner for originalitet, ville dette værk score topkarakter.

[Klik dig videre til meget mere kulturstof her.](#)

Kristina Parkov

Screaming Books

Susanna Clarke

KRISTINA PARKOV

Kristina Parkov er uddannet journalist og har efterfølgende læst Skrivekunst ved Syddansk Universitet. Arbejder til daglig med kommunikation. Har tidligere skrevet for Litteraturnu og desuden fået noveller udgivet i det danske litterære tidsskrift uDkAnt samt hos Forlaget Futurum.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.



MobilePay

VISA

VISA

Electron



mastercard



maestro